

Beszámoló a Kristianstad Egyetemen töltött Erasmus Staff Week-ről

Ahogy korábbi Erasmus beszámolóimban is írtam, az Erasmus Staff Week-re mint szakmai és nemzetközi tapasztalatszerzést elősegítő lehetőségre tekintek. Munkahelyi és egyéni időbeosztásomat figyelembe véve minden évben próbálok egy ilyen útra eljutni. A helyszín és téma kiválasztásánál azt próbálom meg előtérbe helyezni, hogy az adott Staff Week témája hogyan illeszkedik bele abba a munkafolyamatba, amellyel a munkahelyem az adott időszakban meg vagyok bízva. A Staff Week-ek témái nagyon különbözőek és változók lehetnek és sokszor arra is nyílik lehetőség, hogy az adott héten belül a résztvevők saját munkakörük és érdeklődési területük alapján workshopokon vegyenek részt. Az általam megpályázott egyetem programjára az interneten találtam rá, és az általuk biztosított online felületen jelentkeztem. Ezen a felületen közzétették az általuk szervezett hét előzetes programját, és azokat a fő célkitűzéseket is megosztották az érdeklődőkkel, amelyek a hét programjában prioritást élveztek. Az egyik ilyen munkacsoport fő témája a könyvtár volt, és ezen belül lehetett jelentkezni az „IT Pedagogics/Media” munkacsoportba. Munkahelyemen egy munkacsoporttal a küldő egyetemen e-learning stratégiáján dolgozunk. A stratégia elveinek, koncepciójának kidolgozásához nagyon jó alkalomnak ígérkezett a hét témája. A választás másik indoka pedig az volt, hogy szerettem volna közelebről megismerkedni a svéd felsőoktatással.

A fogadó intézmény egy campus volt, amelyet példaértékű – bár ma már Európában talán nem egyedülálló – kezdeményezésként egy régi katonai épülettömbből alakították át a mostani egyetemet befogadó épületgyüttessé. Az átalakítás érdekessége, hogy az épületek kívülről a régi kaszárnyaépületeket megőrizve a modern felsőoktatási igények teljes mértékű kielégítésére alkalmas épületeket adtak. A campus a 40.000 fős kisvárostól gyalog mintegy félóránnyira helyezkedik el. Az egyetemisták számára a városból bicikliút vezet ide, de tömegközlekedéssel is egyszerűen elérhető a campus. A campuson számozott épületek vannak, több helyen elhelyezett térképpel könnyítik meg a tájékozódást. Az oktatási épületek mellett kollégium, éttermek, közösségi helységek adják a keretét a tanulásnak és a közösségi együttlétnek.

Az egyetemet 1977-ben alapították, 1995-ben költöztek az új campusra. A campusnak helyet adó katonasági épületegyüttest 1923-ban építették. Az egyetem nemzetközi, progresszív és nyitott. Fontosnak tartják a svéd hallgatók számára is a nemzetköziesítést és a nemzetközi hallgatókkal való együttműködést. A svéd felsőoktatásban összesen 370.000 hallgató tanul, államilag finanszírozott képzéseken, ösztöndíjas formában. Az ország lakosainak száma 5,5 millió, így Svédországban az Unió országait figyelembe véve az egyik legmagasabb az egyetemre járók aránya. Tandíjat kizárólag az EU-n kívüli országokból érkező hallgatóknak kell fizetni.

Az egyetemen főként alkalmazott tudományokra és szakmákra folyik a felkészítés. Egészségügyi képzés, szociális munka, közgazdaságtan és HR, informatika, tanárképzés, környezetvédelem, élelmiszergazdálkodás, és mérnöki szakok vannak. A képzések érdekessége, hogy nővérképzés 1893 óta, míg tanárképzés 1835 óta van az egyetemen. A képzési struktúra két szintből áll, az alap és mesterképzésből. A mesterképzések változóak, vagy egy, vagy két évesek. Az oktatás mellett a szakok nagy részén komoly kutatási tevékenységek is vannak. A Campuson belül található a Krinova elnevezésű „Science and Development Park”, amely nagyon jó lehetőséget biztosít a munkaerőpiac és az egyetem közötti kapcsolatok működtetésére. Az oktatás a magyarországihoz hasonló módon szerveződik. Egy tanulmányi hét 40 órából áll, ezen belül vannak előadások, önképzés, szemináriumok, laboratóriumi gyakorlatok, műhelymunkát és látogatások. 1 szemeszter 20 hétből áll, egy akadémiai év 40 hétből. A tavaszi szemeszter január közepétől június közepéig, az őszi augusztus végétől január közepéig tart.

Svédországban 22 egyetem van, amelyek között szoros kapcsolat van, az e-learning rendszer egyik fontos elemeként funkcionáló oktató videókat lejátszó csatornát például az összes svéd egyetem közösen vásárolta meg, így egyetemenként ennek havi díja mindössze 500 euró havonta. A Kristianstadi Egyetem egyik különlegességét az adja, hogy minden diplomát adó programjában van gyakorlati képzési rész, amely sehol sem kevesebb 5 hétnél. Az egyetemnek 14.000 hallgatója van, ezek közül sokan tanulnak részképzésnél, illetve levelező képzésben. A nemi arányokat tekintve a nők aránya sokkal magasabb, 70% nő és 30% a férfi az egyetemen. 45 programban 450 kurzust adnak, ezen belül 5 programot és 50 kurzust angol nyelven. A magas hallgatói létszámhoz viszonyítva elég alacsony az oktatók és

alkalmazottak száma. 26 professzor, 134 associate professzor (a hazai rendszerben docens), 178 előadó és 17 PhD hallgató van az egyetemen. Mivel a képzéseik kifejezetten szakmai jellegűek, nincs doktori programjuk. Doktori képzés a viszonylag közelben lévő Lundi egyetemen van. 164 alkalmazott dolgozik az egyetemen. Az egyetem nagy hangsúlyt fektet a speciális igényekkel rendelkező hallgatók kiszolgálására, mind a tananyagok elérése tekintetében, mind a segítség, mind a mentorálás területén.

A Staff Week programja úgy épült fel, hogy a résztvevők számára voltak közös programok, illetve voltak a korábban kiválasztott területek szerinti speciális programok. A szervezők elmondása szerint az egyetem első Staff Week-jét szervezte ezzel a rendezvénysorozattal, és nagyon fontos volt számukra a visszajelzés és a résztvevők értékelései. Az öt napos programról három nap voltak közös programok, két teljes napon keresztül pedig a választott program szerinti műhelymunkákban vettünk részt. Az első nap egy közös ebéddel indult, ezt követően egy rövid bemutatást hallottunk a városról és az egyetemről. Ezt követte a résztvevők bemutatkozása, minden résztvevő bemutatta küldő egyetemét és azt, hogy ő mivel foglalkozik. Érdekes volt látni és hallani Európa több országából érkező résztvevők bemutatkozását. Magyarországról a Pécsi Tudományegyetemen ketten képviseltük. Fontos visszajelzés volt számunkra az, hogy 130 jelentkezőből választottak ki 25 főt, és ebben mi is helyet kaphattunk. Ez mind a magunk, mind az egyetem számára komoly elismerést jelentett. A bemutatkozások révén a PTE is megjelent ebben a színes kavalkádban. Ezt követően egy rövid Campus Touron vettünk részt, amelyet a Student Service hallgatói tartottak külön csoportokban. A bemutatás során svéd nyelvleckét is kaptunk.

A keddi és a csütörtöki nap volt a külön programok napja. Az én csoportom a „könyvtárosok” csoportján belül különült el még egy kisebb munkacsoportra. Az IT Group a magyarországi egyetemektől és az itthoni szerveződéstől eltérő módon a Könyvtár része volt, amely valójában nem is a Könyvtár, hanem a Learning Resource Center nevet viselte. A feladata pedig sokkal szélesebb körű, mint a nálunk megszokott kari, vagy akár egyetemi könyvtáraké. A könyvtárban mind nyomtatott, mind elektronikus könyvek megtalálhatók. Területét tekintve ez nem egy nagy könyvtár, de kihasználtságát tekintve mindenképpen figyelemreméltó. Több mint 200 olvasóhely van, ahol a diákok együtt tanulnak és olvasnak, készülnek fel a munkáikra. Számomra a legérdekesebb nem is a látogatók magas száma volt,

hanem sokkal inkább ez a közös munka. Szinte nem volt olyan asztal, ahol egyedül olvasott, vagy készült volna egy diák, mindenhol csoportokat és párokat láttunk, akik láthatóan közös munkában voltak.

A keddi programban egyrészt ismertetőt hallottunk a Központ működéséről, tevékenységeiről. Ezt követően műhelymunka jelleggel minden résztvevő beszámolt a saját küldő intézménye körülményeiről, már kifejezetten a küldő egyetem részegységeire figyelemmel. A beszélgetés családi, baráti volt, a Központ-vezető mindenkit érdeklődéssel kísért. Ezt követően a könyvtárosok és az IT-sek két kisebb csapatra bomlottak. Mi megismerkedtünk az egyetem e-learning rendszerével, a video-stúdióval. Megnéztünk néhány oktató filmet, amelyet az IT Group készített, és amelyek egyrészt a diákok tanulmányait, másrészt pedig az egyetemen való eligazodását segítik. A csütörtöki nap szintén az IT Group-pal folytatódott. Lehetőségünk nyílt saját video-felvétel készítésére és megvágására. A stúdiót bármelyik oktató használhatja és mivel egyszerű a használat és a csoport minden segítséget megad az oktatók számára és biztatja őket arra is, hogy a vágásban és a háttér megszerkesztésébe is aktívan vonódjanak bele, az oktatók szívesen élnek ezzel a lehetőséggel. Az oktatók, és könyvtárosok által készített videók az egyetem által használt video csatornán elérhetők.

A szerdai programban meghívott előadók mutatták be a svéd társadalmat, a svéd oktatási rendszert és azokat a lehetőségeket, amelyekkel ma a svédek élnek. Az első előadás egy módszertani előadás volt, amely a minél szélesebb körű oktatási együttműködésre való építkezés módszerét mutatta be, az Universal Design for Learning néven. A következő előadás egy nemzetközi együttműködésben megvalósult projektet mutatott be, amelynek egyik résztvevője volt a fogadó egyetem. Az előadó egy német professzor volt, aki az egyik vezetője volt a projektnek. A harmadik előadás egy a nemzetközi viszonylatban nagy népszerűségnek és egyre inkább elterjedt MOOC-os kurzust mutatott be. Az előadó a Lundi Egyetemről érkezett és arról beszélt, hogy milyen gyakorlati haszna van ma egy ilyen kurzusnak, és mit lehet ettől várni a jövőben. Végül pedig a svéd gazdasági és társadalmi modellről beszélt az egyetem egyik docense, aki nemcsak itt tanít, de több egyetemi városban is. Az előadások rámutattak arra, hogy tervezéssel és korszerű stratégiai

gondolkodással és következetes fejlesztéssel hogyan lehet egy gazdaságilag hátrányos helyzetben lévő térségből virágzó országot és jól működő felsőoktatást létrehozni.

Pénteken részt vettünk a záró előadáson, értékelésen és ezt követően még megtekinthettünk néhány olyan termet és egységet, ahol korábban nem jártunk. Előadótermeket látogattunk és megtekintettük azokat a zene-szobákat, amelyek a pedagógusképzésben részt vevő hallgatók számára segítenek a módszertani felkészülésben, hogy a diákjaik számára élményszerűbbé és élvezetesebbé tehessek az órákat.

Összességében a hét nagyon hasznos volt, mind kapcsolatépítési, mind a saját munkámra vonatkozó tudás és tapasztalatszerzésre vonatkozóan. Véleményem szerint az adminisztrációban dolgozó kollégák számára nagyon fontos tükröt jelentenek/jelenthetnek az ilyen alkalmak, nemcsak a nemzetközi hallgatókkal foglalkozó kollégák, de minden terület vonatkozásában. Fontos ugyanakkor, hogy úgy válasszanak fogadó egyetemet, hogy annak tényleg legyen relevanciája az adott munkaterület vonatkozásában, hisz így válik igazán hasznossá egy nemzetközi hét. Egy Staff Week egy hétre (5 munkanap) előre kidolgozott és megadott programot tartalmaz, amely nagy segítség lehet azoknak, akik nehezen szerveznék meg maguk számára Erasmus-hetüket. Minden – az adminisztrációban dolgozó – kollégát biztatok arra, hogy válogasson az Erasmus Staff Week-ek kínálatából, mert nagyon fontos és máshonnan be nem szerezhető impulzusokat és tapasztalatokat szerezhet.

Korpics Márta

Pécs, 2016. június 15.